

Broj: 05-05-1-2406-2/12
Sarajevo, 6. august 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
САРАЈЕВО

PRIMLJENO:	09.08.2012		
Organizaciono jedinica	Aktualizaciono redakcija	Razred	Dokument prijava
01.02-05-2-1006/12			

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- PREDSTAVNIČKI DOM
- DOM NARODA

Predmet. Saglasnost za ratifikaciju protokola, traži se

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Sl. glasnik BiH", br 29/00), dostavljamo vam radi davanja saglasnosti za ratifikaciju:

Protokol o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

Budući da je Državna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH nadležna za provođenje postupka za pristupanje BiH ovom protokolu, molimo vas da na sastanke vaših komisija, odnosno sjednice Doma, pored predstavnika Predsjedništva BiH, kao predлагаča, pozovete i predstavnika Ministarstva koji poslanicima, odnosno delegatima može dati sve potrebne informacije o protokolu.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR
Ranko Ninković

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjskih poslova

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство иностраних послова

Broj: 08/1-23-05-5-26811-3/11
Datum: 27. juli 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, dostavlja se

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, koji je usvojen na diplomatskoj konferenciji održanoj od 8. do 12. septembra 1997.godine, a otvoren za potpisivanje u Beču 29. septembra 1997.godine na 41. generalnoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju.

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH sa 21. redovne sjednice održane 18. aprila 2012.godine (kopija Odluke je u prilogu ovog akta), Bosna i Hercegovina pristupa Protokolu o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 13. sjednici održanoj 12. jula 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Protokola radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-2013-5/12 od 13. jula o.g. je također u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, akt broj: 01-02-75-1/12 od 07. 06. 2012.g, koji na Nacrt odluke o ratifikaciji nije imao primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) proveđe postupak ratifikacije Protokola o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

PROTOKOL O IZMJENAMA I DOPUNAMA BEČKE KONVENCIJE O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU

1. Protokol o izmjenama i dopunama Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu usvojen je na diplomatskoj konferenciji održanoj od 8. do 12. rujna 1997. godine, a otvoren je za potpisivanje u Beču 29. rujna 1997. godine na 41. općoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju. Protokol ostaje otvoren za potpisivanje sve do njegovog stupanja na snagu.
2. Sukladno članku 21., Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvaćanju ili odobravanju. Nakon njegovog stupanja na snagu, svaka država koja nije potpisala Protokol može mu pristupiti (članak 20. stavak 3.).
3. Skreće se pažnja na članak 19. stavak 1. koji predviđa da će država koja je stranka Protokola ali nije stranka Bečke konvencije iz 1963. godine biti obvezana odredbama te konvencije kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom u odnosu na druge stranke potpisnice Protokola i, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru u vrijeme deponiranja isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju, bit će obvezana Bečkom konvencijom iz 1963. godine u odnosu na države koje su samo članice te konvencije.
4. Ovdje se objavljaju tekst Protokola, uzet iz ovjerenog primjerka, i njegov aneks koji sadrži prečišćen tekst Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom, kojeg je pripremilo Tajništvo sukladno članku 24. Protokola, za informaciju svim članicama.

PROTOKOL O IZMJENAMA I DOPUNAMA BEČKE KONVENCIJE O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU

STRANKE UGOVORNICE OVOG PROTOKOLA,

SMATRAJUĆI da je poželjno izmijeniti Bečku konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. svibnja 1963. godine kako bi se osiguralo šire područje primjene, povećala razina odgovornosti za korisnika nuklearnog postrojenja i poboljšala sredstva za osiguranje odgovarajuće i pravične naknade,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećem,

ČLANAK 1.

Ovim protokolom se mijenja i dopunjava Bečka konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. svibnja 1963. godine, u daljem tekstu „Bečka konvencija iz 1963. godine“.

ČLANAK 2.

Članak I Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. U stavku 1. se točka (j) mijenja i glasi:

(a) riječ „i“ se briše na kraju alineje (ii) i dodaje se na kraju alineje (iii).

(b) dodaje se nova alineja (iv) koja glasi:

(iv) sva ostala postrojenja u kojima postoji nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad kako to s vremena na vrijeme utvrđi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju;

2. U stavku 1. se točka (k) zamjenjuje sljedećim tekstrom:

(k) „Nuklearna šteta“ označava:

(i) smrt ili tjelesnu ozljedu;

(ii) gubitak ili oštećenje dobara;

i svaku od sljedećih stavki u opsegu utvrđenom zakonima nadležnog suda:

(iii) ekonomski gubitak koji nastane iz gubitka ili štete na koje se upućuje u alineji (i) ili (ii), u onoj mjeri u kojoj nije uključen u te alineje, ako ga snosi osoba koja ima pravo na potraživanje u pogledu takvog gubitka ili štete;

(iv) troškove mjera vraćanja oštećene životne sredine u prethodno stanje, osim ako takvo oštećenje nije beznačajno, ako su takve mjere zaista poduzete ili će se poduzeti, a u onoj mjeri u kojoj nisu obuhvaćene alinejom (ii);

(v) gubitak prihoda koji potječe od ekonomskog interesa vezanog za korištenje ili uživanje životne sredine, do kojeg dođe uslijed značajnog oštećenja te životne sredine, a u onoj mjeri u kojoj nije obuhvaćen alinejom (ii);

(vi) troškove preventivnih mjera, kao i dalji gubi tak ili štetu izazvanu takvim mjerama;

- (vii) sve ostale ekonomске gubitke, izuzev onih izazvanih oštećenom životnom sredinom, ako to dozvoljavaju opći zakoni o građanskoj odgovornosti nadležnog suda,

u slučaju alineja (i) do (v) i (vii) u prethodnom tekstu, u mjeri u kojoj gubitak ili šteta nastanu kao posljedica ionizirajućeg zračenja kojeg emitira bilo koji izvor zračenja unutar nekog nuklearnog postrojenja, ili kojeg emitira nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad u, ili nuklearni materijal koji se nalazi u jednom nuklearnom postrojenju, kao i nuklearni materijal koji dolazi iz nuklearnog postrojenja, koji je u njemu proizведен ili se u njega šalje, bilo da to nastaje zbog radioaktivnih svojstava takve tvari, ili kombinacije tih svojstava sa otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima takve tvari.

3. U stavku 1. se točka (l) zamjenjuje sljedećim tekstrom:

- (l) „Nuklearni udes“ označava događaj ili niz događaja istog podrijetla koji prouzrokuju nuklearnu štetu ili, ali samo u odnosu na preventivne mjere, stvaraju ozbiljnu i neposrednu prijetnju od izazivanja takve štete.

4. U stavku 1. se nakon točke (l) dodaju četiri nove točke (m), (n), (o) i (p) koje glase:

- (m) „Mjere vraćanja u prethodno stanje“ označavaju sve razumne mjere koje su odobrila nadležna tijela države u kojoj su mjere poduzete, a čiji je cilj vratiti u prethodno stanje ili sanirati oštećene ili uništene komponente životne sredine, ili uvesti, gdje je to razumno, ekvivalente tih komponenti u životnu sredinu. Zakoni države u kojoj je pretrpljena šteta utvrđuju tko ima pravo poduzimanja takvih mjera.
- (n) „Preventivne mjere“ označavaju sve razumne mjere koje poduzme bilo koja osoba nakon što dođe do nuklearnog udesa kako bi se spriječila ili na minimum svela šteta na koju se upućuje u točki (k) alineje (i) do (v) ili (vii), što podliježe odobravanju od strane nadležnih tijela kako nalaže zakon države u kojoj su mjere poduzete.
- (o) „Razumne mjere“ označavaju mjere koje se po zakonima nadležnog suda smatraju za primjerene i razmjerne imajući u vidu sve okolnosti, na primjer:
- (i) narav i opseg pretrpljene štete ili, u slučaju preventivnih mjera, narav i opseg rizika od takvih šteta;
  - (ii) opseg do kojeg će vjerojatno, u vrijeme kada su poduzete, te mjere biti učinkovite; i
  - (iii) relevantna znanstvena i tehnička stručna mišljenja.

- (p) „Posebna prava vučenja“ (Special Drawing Rights – SDR), u daljem tekstu SDR, označava obračunsku jedinicu definiranu od strane Međunarodnog monetarnog fonda koji je koristi za vlastite operacije i transakcije.
5. Stavak 2. se zamjenjuje sljedećim tekstom:

2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, pod uvjetom da je rizik od toga neznatan, isključiti nuklearno postrojenje ili male količine nuklearnog materijala od primjene ove konvencije, pod uvjetom da:

- (a) u pogledu nuklearnih postrojenja, kriterije za isključenje utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih kriterija; i
- (b) u pogledu malih količina nuklearnog materijala, maksimalne granice za isključenje takvih količina utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih granica.

Upravni odbor će periodično preispitati te kriterije za isključenje nuklearnih postrojenja i maksimalne granice za isključenje malih količina nuklearnog materijala.

ČLANAK 3.

Nakon članka I. Bečke konvencije iz 1963. godine dodaju se dva nova članka I.A i I.B koja glase:

ČLAN I.A

1. Ova konvencija se primjenjuje na nuklearne štete gdje god da se pretrpe.
2. Međutim, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može iz primjene ove konvencije isključiti pretrpljenu štetu:
  - (a) na teritoriju države koja nije stranka ugovornica;
  - (b) u pomorskim područjima uspostavljenim od strane države koja nije stranka ugovornica sukladno međunarodnom pravu mora.
3. Isključenje sukladno stavku 2. ovoga članka može se primijeniti samo u pogledu države koja nije stranka ugovornica i koja u vrijeme udesa:
  - (a) ima nuklearno postrojenje na svom teritoriju ili u nekoj pomorskoj zoni uspostavljenoj sukladno međunarodnom pravu mora; i

(b) ne nudi ekvivalentne recipročne pogodnosti.

4. Isključenja po stavku 2. ovoga članka ne utječu na prava na koja se upućuje u članku IX. stavak 2. točka (a), a svako isključenje po stavku 2. točka (b) ovoga članka ne obuhvaća štetu na brodu ili zrakoplovu ili nanesenu brodu ili zrakoplovu.

ČLANAK I.B

Ova konvencija se ne primjenjuje na nuklearna postrojenja koja se ne koriste u miroljubive svrhe.

ČLANAK 4.

Članak II. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Na kraju stavka 3. točka (a) dodaje se sljedeći tekst:

Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koja se stavljuju na raspolaganje po svakom udesu na razliku, ako je ima, između iznosa utvrđenih ovdje i iznosa utvrđenog shodno članku V. stavak 1.

2. Na kraju stavka 4. se dodaje sljedeći tekst:

Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koje stavlja na raspolaganje kako je predviđeno stavkom 3. točka (a) ovoga članka.

3. Stavak 6. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

6. Nijedna osoba ne odgovara za gubitak ili štetu koja, shodno članku I. stavak 1. točka (k) ove konvencije nije nuklearna šteta, ali koja je mogla biti određena kao takva sukladno odredbama te točke.

ČLANAK 5.

U članku III. Bečke konvencije iz 1963. godine se nakon prve rečenice dodaje sljedeći tekst:

Međutim, država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje može isključiti ovu obvezu u odnosu na prijevoz koji se u potpunosti odvija na njenom teritoriju.

ČLANAK 6.

Članak IV. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Stavak 3. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

3. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije ukoliko dokaže da je nuklearna šteta neposredna posljedica oružanog sukoba, neprijateljstava, građanskog rata ili pobune.

2. Stavak 5. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

5. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije za nuklearnu štetu pričinjenu:

(a) samom nuklearnom postrojenju ili bilo kom drugom nuklearnom postrojenju, uključujući nuklearno postrojenje u izgradnji, na prostoru na kom se to postrojenje nalazi; i

(b) bilo kojoj imovini koja se nalazi na istom prostoru koji se koristi ili će se koristiti u svezi sa svakim takvim postrojenjem.

3. Stavak 6. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

6. Naknada za štetu pričinjenu prijevoznom sredstvu na kojem se nalazio nuklearni materijal u pitanju u trenutku nuklearnog udesa neće utjecati na smanjenje odgovornosti korisnika u pogledu drugih šteta na iznos manji od 150 miliona SDR, ili svaki viši iznos utvrđen zakonodavstvom stranke ugovornice, ili iznos utvrđen shodno članku V. stavak 1. točka (c).

4. Stavak 7. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

7. Nijedna odredba ove konvencije ne utječe na odgovornost pojedinca za nuklearnu štetu za koju korisnik sukladno stavku 3. ili 5. ovoga članka nije odgovoran sukladno ovoj konvenciji, ukoliko je taj pojedinac prouzrokovao štetu poduzimanjem ili propustom da poduzme neku radnju u namjeri da prouzrokuje štetu.

ČLANAK 7.

1. Tekst članka V. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstrom:

1. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti odgovornost korisnika za svaki pojedinačni nuklearni udes, bilo:

(a) na iznos koji nije manji od 300 miliona SDR; ili

- (b) na iznos koji nije manji od 150 miliona SDR pod uvjetom da osim tog iznosa, a do iznosa od najmanje 300 miliona SDR, država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu nuklearne štete; ili
- (c) na maksimalni rok od 15 godina od dana stupanja na snagu ovog protokola, prijelazni iznos od najmanje 100 miliona SDR u pogledu nuklearnog udesa koji se desi tokom tog razdoblja. Može se utvrditi i iznos niži od 100 miliona SDR pod uvjetom da ta država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu štete kojima se kompenzira razlika između tog nižeg iznosa i 100 miliona SDR.

2. Bez obzira na stavak 1. ovoga članka, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu narav nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih tvari i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos odgovornosti korisnika, pod uvjetom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uvjetom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava raspoloživost javnih sredstava do iznosa utvrđenog sukladno stavku 1.

3. Iznosi koje država u kojoj se nalazi postrojenje utvrđeni za odgovornog korisnika shodno stavnima 1. i 2. ovoga članka i članku IV. stavak 6. primjenjuju se uvijek kada dođe do nuklearnog udesa.

2. Nakon članka V. dodaju se četiri nova članka V.A, V.B, V.C i V.D i glase:

ČLANAK V.A

1. Kamate i troškovi koje dodijeli sud u sporovima o naknadi nuklearne štete plaćaju se kao dodatak na iznose na koje se upućuje u članku V.

2. Iznosi koji se navode u članku V. i članku IV. stavak 6. mogu se preračunati u okruglim brojkama u valuti države.

ČLANAK V.B

Svaka stranka ugovornica omogućava da osobe koje snose štetu mogu ostvariti svoja prava na naknadu a da ne moraju pokretati poseban postupak u svezi sa podrijetlom sredstava osiguranih za takvu naknadu.

ČLANAK V.C

1. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju stranki ugovornici koja nije država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje, javna sredstva koja se zahtijevaju po članku V. stavak 1. točke (b) i (c) i po članku VII. stavak 1., kao i kamate i troškovi koje sud dodijeli, može staviti na raspolaganje prvospmenuta stranka ugovornica. Država u kojoj se

nalazi postrojenje nadoknađuje sve takve iznose stranki ugovornici koja ih je platila. Te dvije stranke ugovornice se dogovaraju oko postupka naknade.

2. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju stranki ugovornici koja nije država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje, stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost poduzima sve neophodne mjere kako bi omogućila državi u kojoj se nalazi postrojenje da intervenira u postupku i da sudjeluje u svakom poravnanju koje se tiče naknade za štete.

ČLANAK V.D

1. Glavni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju saziva sastanak stranaka ugovornica radi izmjena i dopuna ograničenja odgovornosti na koje se upućuje u članku V. ukoliko jedna trećina stranaka ugovornica izrazi želju u tom smislu.

2. Amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom stranaka ugovornica koje su nazočne i glasuju, pod uvjetom da je u vrijeme glasovanja nazočna najmanje jedna polovica stranaka ugovornica.

3. Kada postupa po prijedlogu da se izmijene ograničenja, sastanak stranaka ugovornica uzima u obzir, između ostalog, rizik od štete koja nastaje uslijed nuklearnog udesa, promjene novčanih vrijednosti i kapacitet tržišta osiguranja.

4. (a) Glavni direktor IAEA obavještava sve stranke ugovornice o svakom amandmanu usvojenom sukladno stavku 2. ovoga članka radi prihvatanja. Amandman se smatra prihvaćenim po isteku roka od 18 mjeseci nakon takvog obavještavanja, pod uvjetom da je najmanje jedna trećina stranaka ugovornica u vrijeme usvajanja amandmana od strane sastanka priopćila glavnom direktoru IAEA-e da prihvaćaju amandman. Amandman prihvaćen sukladno ovome stavku stupa na snagu 12 mjeseci nakon njegovog prihvatanja za one stranke ugovornice koje su ga prihvatile.

(b) Ako u roku od 18 mjeseci od dana obavijesti o prihvatanju amandman nije prihvaćen sukladno točki (a), taj amandman se smatra odbačenim.

5. Za svaku stranku ugovornicu koja prihvati amandman nakon što je prihvaćen ali nije stupio na snagu ili nakon što je stupio na snagu shodno stavku 4. ovoga članka, amandman stupa na snagu 12 mjeseci nakon što ga je ta stranka ugovornica prihvatile.

6. Država koja postane stranka ugovornica ove konvencije nakon stupanja na snagu nekog amandmana sukladno stavku 4. ovoga članka, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru:

- (a) smatra se za stranku ove konvencije sa tim izmjenama i dopunama; i
- (b) smatra se za stranku Konvencije bez izmjena i dopuna u odnosu na svaku stranku ugovornicu koju ne obvezuje taj amandman.

ČLANAK 8.

Članak VI. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Stavak 1. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

1. (a) Prava na naknadu po ovoj konvenciji prestaju ako se ne podnese tužba:
  - (i) vezana za smrt ili tjelesnu ozljedu, u roku od trideset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes;
  - (ii) vezana za ostale štete, u roku od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes.
- (b) Međutim, ako je shodno zakonodavstvu države u kojoj se nalazi postrojenje, odgovornost korisnika pokrivena osiguranjem ili drugom finansijskom garancijom ili državnim sredstvima za dulje razdoblje, zakonima koje primjenjuje nadležni sud može se predvidjeti da pravo na naknadu od korisnika prestane po isteku tog duljeg roka, ali koji ne može biti dulji od razdoblja za koji je ta odgovornost pokrivena na temelju zakona države u kojoj se nalazi postrojenje.
- (c) Tužbe za naknadu štete u pogledu gubitka života i tjelesne ozljede ili, sukladno proširenju po točki (b) ovoga stavka u pogledu drugih šteta, koje se podnesu nakon razdoblja od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes, ni u kom slučaju ne utječu na pravo na naknadu prema ovoj konvenciji bilo koje osobe koja podnese tužbu protiv korisnika prije isteka spomenutog razdoblja.

2. Stavak 2. se briše.

3. Stavak 3. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

3. Pravo na naknadu po ovoj konvenciji podliježe prekluzivnom roku ili roku zastarijevanja, kako je predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud, ukoliko se tužba ne podnese u roku od tri godine, računajući od dana kada je osoba koja je pretrpjela nuklearnu štetu saznala ili je razumno trebala sazнати za tu štetu i za korisnika koji je za nju odgovoran, pod uvjetom da rokovi utvrđeni u stavku 1. točke (a) i (b) ovoga članka ne budu prekoračeni.

ČLANAK 9.

Članak VII. se mijenja i glasi:

1. U stavku 1. dodaju se sljedeće dvije rečenice na kraju stavka, a tako izmijenjen stavak postaje točka (a) toga stavka:

Kada odgovornost korisnika nije ograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje može utvrditi ograničenje financijske garancije odgovornog korisnika pod uvjetom da ta granica nije niža od 300 miliona SDR. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su utvrđeni protiv korisnika u onoj mjeri u kojoj je financijska garancija nedovoljna za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uvjetom da te isplate ne prijeđu iznos financijske garancije koji se osigurava shodno ovome stavku.

2. U stavku 1. se dodaje nova točka (b) koja glasi:

(b) Bez obzira na točku (a) ovoga stavka, kada je odgovornost korisnika neograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu narav nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih tvari i vjerojatne posljedice udesa koji bi iz njih nastao, može ustanoviti niži iznos financijske garancije korisnika, pod uvjetom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uvjetom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga financijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, a do granice utvrđene shodno točki (a) ovoga stavka.

3. U stavku 3., nakon riječi „ovoga članka“ dodaju se riječi „ili članka V. stavak 1. točke (b) i (c)“.

ČLANAK 10.

Članak VIII. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Tekst članka VIII. postaje stavak 1. toga članka.
2. Dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

2. Shodno primjeni članka VI. stavak 1. točka (c), kada u pogledu zahtjeva koji se podnose protiv korisnika šteta čija se naknada vrši po ovoj konvenciji prelazi ili je vjerojatno da će prijeći maksimalni iznos stavljen na raspolaganje sukladno članku V.

stavak 1., u raspodjeli naknade prioritet se daje zahtjevima u pogledu gubitka života ili tjelesne ozljede.

ČLANAK 11.

U članku X. Bečke konvencije iz 1963. godine se na kraju članka dodaje nova rečenica koja glasi:

Pravo na regresni zahtjev predviđen ovim člankom također se može proširiti da od njega ima koristi država u kojoj se nalazi postrojenje u onoj mjeri u kojoj je osigurala javna sredstva shodno ovoj konvenciji.

ČLANAK 12.

Članak XI. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Dodaje se novi stavak 1bis koji glasi:

1bis. Kada do nuklearnog udesa dođe u području ekskluzivne ekonomске zone stranke ugovornice ili, kada takva zona nije ustanovljena, u području koje ne prelazi granice isklučive ekonomске zone kad bi se ona u stvorila, za tužbe koje se tiču nuklearne štete od tog nuklearnog udesa, za potrebe ove konvencije, nadležni su isključivo sudovi te stranke. Prethodna rečenica se primjenjuje ako je stranka ugovornica obavijestila depozitara o takvom području prije nuklearnog udesa. Ništa u ovom stavku neće se tumačiti kao dozvola vršenja nadležnosti na način koji je u suprotnosti sa međunarodnim pravom mora, uključujući i Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora.

2. Stavak 2. se zamjenjuje sljedećim tekstrom:

2. Kada do nuklearnog udesa ne dođe na teritoriju bilo koje stranke ugovornice ili na području prijavljenom sukladno stavku 1bis, ili kada se mjesto nuklearnog udesa ne može sa sigurnošću odrediti, za tužbe za nuklearne štete od nuklearnog udesa nadležni su isključivo sudovi države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornog korisnika.

3. U stavku 3., prvi red, i u točki (b), nakon broja „1.“, dodaju se zarez i riječ „1bis“ .

4. Dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

4. Stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava da samo jedan od njenih sudova ima nadležnost u pogledu bilo kog nuklearnog udesa.

ČLANAK 13.

Nakon članka XI. dodaje se novi članak XI.A koji glasi:

ČLANAK XI.A

Svaka stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava u pogledu tužbi za naknadu nuklearne štete da:

- (a) svaka država može pokrenuti tužbu u ime osoba koje su pretrpjele nuklearnu štetu, koje su državljeni te države ili na njenom teritoriju imaju boravište ili prebivalište, a koje su na to pristale; i
- (b) svaka osoba može pokrenuti tužbu kako bi provela prava po ovoj konvenciji koja stječe subrogacijom ili prijenosom.

ČLANAK 14.

Tekst članka XII. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstrom:

ČLANAK XII.

1. Priznaje se presuda koja više ne podliježe redovitim pravnim lijekovima a koju donese nadležni sud stranke ugovornice, osim:

- (a) kada je presuda dobivena prijevarom;
- (b) kada stranka protiv koje je presuda izrečena nije imala odgovarajuću mogućnost da iznese svoje argumente; ili
- (c) kada je presuda u suprotnosti sa javnim poretkom stranke ugovornice na čijem teritoriju se traži njeno priznanje ili nije sukladna temeljnim standardima pravde.

2. Presuda koja je prznata po stavku 1. ovoga članka i čije je izvršenje zatraženo sukladno formalnostima predviđenim zakonima stranke ugovornice u kojoj je traženo izvršenje, smatra se izvršnom kao da se radi o presudi te stranke ugovornice. Bit spora o kojem je donijeta presuda ne može biti predmet novog postupka.

ČLANAK 15.

Članak XIII. Bečke konvencije iz 1963. godine mijenja se i glasi:

1. Tekst člana XIII. postaje stavak 1. toga članka.
2. Dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

2. Bez obzira na stavak 1. ovoga članka, u onoj mjeri u kojoj naknada za nuklearnu štetu prelazi 150 miliona SDR, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može odstupiti od odredbi ove konvencije u pogledu nuklearne štete koja se pretrpi na teritoriju ili u pomorskoj zoni utvrđenoj sukladno međunarodnom pravu mora druge države koja, u vrijeme udesa, ima nuklearno postrojenje na takvom teritoriju, ukoliko ona ne nudi recipročne pogodnosti u istom iznosu.

ČLANAK 16.

Tekst članka XVIII. Bečke konvencije iz 1963. godine zamjenjuje se sljedećim tekstrom:

Ova konvencija ne utječe na prava i obveze stranke ugovornice po općim pravilima javnog međunarodnog prava.

ČLANAK 17.

Nakon članka XX. Bečke konvencije iz 1963. godine dodaje se novi članak XX.A koji glasi:

ČLANAK XX.A

1. U slučaju spora među strankama ugovornicama u pogledu tumačenja ili primjene ove konvencije, stranke u sporu se konzultiraju u cilju rješavanja spora pregovaranjem ili bilo kojim drugim, njima prihvatljivim, sredstvima mirnog rješavanja sporova.

2. Ukoliko se spor takve naravi na koji se upućuje u stavku 1. ovoga članka ne može riješiti u roku od šest mjeseci od zahtjeva za konzultacijama sukladno stavku 1. ovoga članka, on se, na zahtjev bilo koje stranke u takvom sporu, podnosi na arbitražu ili upućuje na Međunarodni sud pravde radi odluke. Kada se spor podnese na arbitražu, ako u roku od šest mjeseci od dana zahtjeva stranke u sporu nisu postigle dogovor o organizaciji arbitraže, stranka može tražiti od predsjedatelja Međunarodnog suda pravde ili glavnog tajnika Ujedinjenih naroda da imenuje jednog ili više arbitara. U slučajevima suprotstavljenih zahtjeva stranaka u sporu, zahtjev glavnog tajniku Ujedinjenih naroda ima prioritet.

3. Kada ratificira, prihvata, odobrava ili pristupa ovoj konvenciji, država može izjaviti da se ne smatra obvezanom bilo jednim ili sa oba postupka rješavanja sporova predviđenih u stavku 2. ovoga članka. Druge stranke ugovornice neće biti obvezane postupkom rješavanja sporova predviđenim stavkom 2. ovoga članka u pogledu stranke ugovornice za koju je takva izjava na snazi.

4. Stranka ugovornica koja je dala izjavu sukladno stavku 3. ovoga članka može je u svakom trenutku povući slanjem obavijesti depozitaru.

ČLANAK 18.

1. Stavci 2. i 3 u člancima od XX. do XXV., te stavak 1. u članovima XXVI., XXVII. i XXIX. Bečke konvencije iz 1963. godine brišu se.

2. Bečka konvencija iz 1963. godine i ovaj protokol, među strankama ovog protokola, čitaju se i tumače zajedno kao jedinstveni tekst na koji se poziva kao na Bečku konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu iz 1997. godine.

ČLANAK 19.

1. Država koja je stranka ovog protokola, ali nije stranka Bečke konvencije iz 1963. godine, obvezana je odredbama te konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom u odnosu na stranke ugovornice ove konvencije, a ukoliko država ne izrazi drugačiju namjeru u vrijeme deponiranja instrumenta na koje se upućuje u članku 20., obvezuju je odredbe Bečke konvencije iz 1963. godine u odnosu na države koje su stranke te konvencije.

2. Ništa u ovom protokolu ne utječe na obveze države koja je stranka i Bečke konvencije iz 1963. godine i ovog protokola u pogledu države koja je stranka Bečke konvencije iz 1963. godine, ali nije i stranka ovog protokola.

ČLANAK 20.

1. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje od strane svih država u sjedištu Međunarodne agencije za atomsku energiju u Beču od 29. rujna 1997. godine do njegovoga stupanja na snagu.

2. Ovaj protokol podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju od strane država koje su ga potpisale.

3. Nakon njegovoga stupanja na snagu, svaka država koja nije potpisala ovaj protokol može mu pristupiti.

4. Isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju deponiraju se kod glavnog direktora Međunarodne agencije za atomsku energiju koji postupa kao depozitar ovog protokola.

ČLANAK 21.

1. Ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon dana deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju.

2. Za svaku državu koja potvrdi, prihvati, odobri ili pristupi ovom protokolu nakon deponiranja pete isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju, ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon dana deponiranja odgovarajuće isprave od strane takve države.

ČLANAK 22.

1. Svaka stranka ugovornica može otkazati ovaj protokol pisanom obavijesti upućenom depozitaru.
2. Otkaz stupa na snagu poslije isteka jedne godine od dana kada je depozitar primio takvu obavijest.
3. Među strankama ovog protokola, otkaz Bečke konvencije iz 1963. godine od strane bilo koje od njih, shodno njenom članku XXVI. ni na koji način se ne može tumačiti kao otkaz Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom.
4. Bez obzira na otkaz ovog protokola od stranke ugovornice sukladno ovome članku, odredbe ovog protokola se nastavljaju primjenjivati na svaku nuklearnu štetu izazvanu nuklearnim udesom koji se dogodi prije nego što otkaz stupi na snagu.

ČLANAK 23.

Depozitar odmah obavještava stranke ugovornice i sve ostale države o:

- (a) svakom potpisivanju ovog protokola;
- (b) svakom deponiranju isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju;
- (c) stupanju na snagu ovog protokola;
- (d) svim obavijestima primljenim sukladno članku XI. stavak 1bis;
- (e) zahtjevima za sazivanje konferencije za reviziju shodno članku XXVI. Bečke konvencije iz 1963. godine i za sastanak stranaka ugovornica sukladno članku V.D Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom;
- (f) obavijesti o otkazivanjima koja se prime shodno članku 22. i ostalim pripadajućim obavijestima po ovom protokolu.

ČLANAK 24.

1. Izvornik ovog protokola, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom podjednako vjerodostojni, deponira se kod depozitara.
2. Međunarodna agencija za atomsku energiju priredit će prečišćeni tekst Bečke konvencije iz 1963. godine, kako je izmijenjen i dopunjjen ovim protokolom, na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku kako je predviđeno Aneksom ovog protokola.

3. Depozitar svim strankama dostavlja ovjerene točne primjerke ovog protokola zajedno sa prečišćenim tekstom Bečke konvencije iz 1963. godine kako je izmijenjena i dopunjena ovim protokolom.

U POTVRDU GORE NAVEDENOOG, dole potpisani, propisno ovlašteni u tom smislu, potpisali su ovaj protokol.

Sastavljeno u Beču, 12. rujna 1997. godine

ANEKS

**BEČKA KONVENCIJA IZ 1997.
O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU**

(Prečišćeni tekst Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. svibnja 1963., izmijenjene i dopunjene Protokolom od 12. rujna 1997., utvrđen od strane Tajništva Međunarodne agencije za atomsku energiju)

**BEČKA KONVENCIJA IZ 1997.
O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU¹**

(Prečišćeni tekst Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu od 21. svibnja 1963., izmijenjena i dopunjena Protokolom od 12. rujna 1997.)

---

¹ Ovaj prečišćeni tekst Bečke konvencije iz 1963. o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu sa izmjenama i dopunama iz Protokola 1997., je urađen od strane Tajništva Međunarodne agencije za atomsku energiju kako je predviđeno sukladno zahtjevima ovog protokola.

Prečišćeni tekst nema vlastite završne odredbe. Država koja se želi pridržavati Bečke konvencije iz 1963., izmijenjene i dopunjene Protokolom iz 1997., može tako i učiniti pridržavajući se Protokola iz 1997. sukladno njegovim uvjetima.

Pozivanje na „Protokol“ u ovom prečišćenom tekstu znači „Protokol o izmjeni i dopuni Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu“ iz 1997.

STRANKE UGOVORNICE,

UVIĐAJUĆI da je poželjno utvrditi neke minimalne standarde za osiguranje finansijske zaštite od štete koja nastaje uslijed određenih vidova korištenja nuklearne energije u miroljubive svrhe,

SMATRAJUĆI da će konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu isto tako doprinijeti razvoju prijateljskih odnosa između zemalja, bez obzira na razlike u ustavnom i društvenom poretku,

ODLUČILE SU da u tu svrhu zaključe konvenciju i sporazumjele su se o sljedećem:

ČLANAK I.

1. Za potrebe ove konvencije:

- (a) „Osoba“ označava fizičku osobu, partnerstvo, svaku osobu privatnog ili javnopravnog karaktera bez obzira da li ima svojstvo pravne osobe, svaku međunarodnu organizaciju koja ima svojstvo pravne osobe na temelju zakonodavstva države u kojoj se nalazi postrojenje i svaku državu ili njene političke jedinice.
- (b) „Državljanin stranke ugovornice“ uključuje stranku ugovornicu ili njenu političku jedinicu, partnerstvo, svaku osobu privatnog ili javnopravnog karaktera, kao i svaku pravnu ustanovu ili ustanovu pravne osobe koja ima sjedište na teritoriju jedne stranke ugovornice.
- (c) „Korisnik“ u odnosu na određeno nuklearno postrojenje označava osobu koju je država u kojoj se nalazi nuklearno postrojenje odredila ili priznala za korisnika takvog postrojenja.
- (d) „Država u kojoj se nalazi postrojenje“ označava, u odnosu na neko nuklearno postrojenje, stranku ugovornicu na čijem se teritoriju to postrojenje nalazi ili, ako se ono nalazi van teritorija bilo koje države, stranku ugovornicu koja koristi takvo postrojenje ili na temelju čijeg ovlaštenja se ono koristi.
- (e) „Zakoni nadležnog suda“ označavaju zakone suda koji ima sudsku nadležnost na temelju ove konvencije, uključujući odredbe koje se odnose na sukob zakona.
- (f) „Nuklearno gorivo“ označava materijal sposoban proizvoditi energiju samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije.

- (g) „Radioaktivni proizvodi ili otpad“ označavaju radioaktivni materijal dobiven u procesu proizvodnje ili korištenja nuklearnog goriva ili svaki materijal koji je postao radioaktiv u zbog toga što je bio izložen zračenju emitiranom u tijeku tog procesa, isključujući radioizotope koji su nastali u završnoj fazi proizvodnje i koji se mogu koristiti u znanstvene, medicinske, poljoprivredne, komercijalne ili industrijske svrhe.
- (h) „Nuklearni materijal“ označava:
- (i) nuklearno gorivo, isključujući prirodni ili osiromašeni uranij, koje je sposobno proizvoditi energiju samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije izvan nuklearnog reaktora, samostalno ili u svezi sa nekim drugim materijalom; i
  - (ii) radioaktivne proizvode ili otpad.
- (i) „Nuklearni reaktor“ označava postrojenje koje sadrži nuklearno gorivo raspoređeno tako da u njemu može nastati lančana reakcija nuklearne fisije bez dodatnog izvora neutrona.
- (j) „Nuklearno postrojenje“ označava:
- (i) svaki nuklearni reaktor, osim reaktora kojim su opremljena pomorska ili zračna prijevozna sredstva i koji služe kao izvor energije za pogon ili za bilo koju drugu svrhu;
  - (ii) svaku tvornicu koja koristi nuklearno gorivo za proizvodnju nuklearnog materijala, kao i svaku tvornicu za obradu nuklearnog materijala, uključujući tvornice za preradu ozračenoga nuklearnog goriva; i
  - (iii) svako mjesto na kojem je nuklearni materijal uskladišten, osim uskladištenja takvoga materijala u svezi s prijevozom; i
  - (iv) sva ostala postrojenja u kojima postoji nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad kako to s vremenem na vrijeme utvrdi Upravni odbor;
- pod uvjetom da država u kojoj se nalazi postrojenje može odlučiti da se nekoliko nuklearnih postrojenja jednog korisnika, koja se nalaze na istom prostoru, smatraju kao jedno nuklearno postrojenje.
- (k) „Nuklearna šteta“ označava:
- (i) smrt, tjelesnu ozljedu;

(ii) gubitak ili oštećenje dobara;

i svaku od sljedećih stavki u opsegu utvrđenom zakonima nadležnog suda:

- (iii) ekonomski gubitak koji nastane uslijed gubitka ili štete na koje se upućuje u alinejama (i) ili (ii), u onoj mjeri u kojoj nije uključen u te alineje, ako ga snosi osoba koja ima pravo na odstetni zahtjev u pogledu takvog gubitka ili štete;
- (iv) troškove mjera vraćanja oštećene životne sredine u prethodno stanje, osim ako takvo oštećenje nije beznačajno, ako su takve mjere zaista poduzete ili će se poduzeti, a u onoj mjeri u kojoj nisu obuhvaćene alinejom (ii);
- (v) gubitak prihoda koji potječe od ekonomskog interesa vezanog za korištenje ili uživanje životne sredine, do kojeg dođe uslijed značajnog oštećenja te životne sredine, a u onoj mjeri u kojoj nije obuhvaćen alinejom (ii);
- (vi) troškove preventivnih mjeru, kao i dalji gubi tak ili štetu izazvanu takvim mjerama;
- (vii) sve ostale ekonomske gubitke, izuzev onih izazvanih oštećenom životnom sredinom, ako to dozvoljava opći zakon o građanskoj odgovornosti nadležnog suda,

u slučaju alineja (i) do (v) i (vii) u prethodnom tekstu, u mjeri u kojoj gubitak ili šteta nastanu kao posljedica ionizirajućeg zračenja kojeg emitira bilo koji izvor zračenja unutar nekog nuklearnog postrojenja, ili kojeg emitira nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad u, ili nuklearni materijal koji se nalazi u jednom nuklearnom postrojenju, kao i nuklearni materijal koji dolazi iz nuklearnog postrojenja, koji je u njemu proizведен ili se u njega šalje, bilo da to nastaje uslijed radioaktivnih svojstava takve materije, ili kombinacije tih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima takvih materija.

- (l) „Nuklearni udes“ označava događaj ili niz događaja istog podrijetla koji prouzrokuju nuklearnu štetu ili, ali samo u odnosu na preventivne mjeru, stvaraju ozbiljnu i neposrednu prijetnju od izazivanja takve štete.
- (m) „Mjere vraćanja u prethodno stanje“ označavaju sve razumne mjeru koje su odobrila nadležna tijela države u kojoj su mjeru poduzete, a čiji je cilj vratiti u prethodno stanje ili sanirati oštećene ili uništene komponente životne sredine, ili uvesti, gdje je to razumno, ekvivalente tih komponenti u životnu sredinu. Zakoni države u kojoj je pretrpljena šteta utvrđuju tko ima pravo poduzimanja takvih mjeru.

- (n) „Preventivne mjere“ označavaju sve razumne mjere koje poduzme bilo koja osoba nakon što dođe do nuklearnog udesa kako bi se spriječila ili na minimum svela šteta na koju se upućuje u alinejama točke (k) od (i) do (v) ili (vii), što podliježe odobravanju od strane nadležnih tijela kako se zahtijeva zakonima države u kojoj su mjere poduzete.
- (o) „Razumne mjere“ označavaju mjere koje se po zakonima nadležnog suda smatraju za primjerene i razmjerne imajući u vidu sve okolnosti, na primjer:
- (i) narav i opseg pretrpljene štete ili, u slučaju preventivnih mera, narav i opseg rizika od takvih šteta;
  - (ii) opseg do kojeg će vjerojatno, u vrijeme kada su poduzete, mjeru biti učinkovite; i
  - (iii) relevantna znanstvena i tehnička stručna mišljenja.
- (p) „Posebna prava vučenja“, u daljem tekstu SDR, označava obračunsku jedinicu definiranu od strane Međunarodnog monetarnog fonda koji je koristi za vlastite operacije i transakcije.
2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, pod uvjetom da je rizik od toga neznatan, isključiti nuklearno postrojenje ili male količine nuklearnog materijala od primjene ove konvencije, pod uvjetom da:
- (a) u pogledu nuklearnih postrojenja, kriterije za isključenje utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih kriterija; i
  - (b) u pogledu malih količina nuklearnog materijala, maksimalne granice za isključenje takvih količina utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju, a svako isključenje od strane države u kojoj se nalazi postrojenje bude u okviru tako utvrđenih granica.
- Upravni odbor će povremeno preispitati te kriterije za isključenje nuklearnih postrojenja i maksimalne granice za isključenje malih količina nuklearnog materijala.

ČLANAK I.A

1. Ova konvencija se primjenjuje na nuklearne štete gdje god da se pretrpe.
2. Međutim, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može iz primjene ove konvencije isključiti štetu koja se snosi:

- (a) na teritoriju države koja nije stranka ugovornica; ili
  - (b) u pomorskim zonama uspostavljenim od strane države koja nije stranka ugovornica sukladno međunarodnom pravu mora.
3. Isključenje sukladno stavku 2. ovoga članka može se primijeniti samo u pogledu države koja nije stranka ugovornica, a koja u vrijeme udesa:
- (a) ima nuklearno postrojenje na svom teritoriju ili u nekoj pomorskoj zoni uspostavljenoj sukladno međunarodnom pravu mora; i
  - (b) ne nudi ekvivalentne recipročne pogodnosti.
4. Isključenja po stavku 2. ovoga članka ne utječu na prava na koja se upućuje u članku IX. stavak 2. točka (a), a svako isključenje po stavku 2. točka (b) ovoga članka ne obuhvaća štetu na brodu ili zrakoplovu ili nanesenu brodu ili zrakoplovu.

ČLANAK I.B

Ova konvencija se ne primjenjuje na nuklearna postrojenja koja se ne koriste u miroljubive svrhe.

ČLANAK II.

1. Korisnik nuklearnog postrojenja odgovara za nuklearnu štetu ako se dokaže da je šteta prouzrokovana nuklearnim udesom:
- (a) u njegovom nuklearnom postrojenju; ili
  - (b) u svezi sa nuklearnim materijalom koji dolazi iz njegovog postrojenja ili je u njemu proizведен, i koji je nastao:
    - (i) prije nego što je korisnik nekog drugog postrojenja preuzeo odgovornost na temelju izričitih uvjeta pisanog ugovora za nuklearne udesne prouzrokovane tim nuklearnim materijalom;
    - (ii) u nedostatku takvih izričitih uvjeta u ugovoru, prije nego što korisnik drugog nuklearnog postrojenja preuzme nuklearni materijal; ili
    - (iii) kada je nuklearni materijal namijenjen za uporabu u nuklearnom reaktoru kojim je opremljeno prijevozno sredstvo i koji služi kao izvor energije bilo za pogon bilo za druge svrhe, a prije nego što je osoba propisno ovlaštena za korištenje takvog reaktora preuzela nuklearni materijal; ali

- (iv) kada je nuklearni materijal bio upućen osobi na teritoriju države koja nije stranka ugovornica, sve dok se ne istovari sa prijevoznog sredstva kojim je dopremljen na teritorij te države koja nije stranka ugovornica;
- (c) u svezi s nuklearnim materijalom koji je poslan u njegovo nuklearno postrojenje i koja je nastala:
  - (i) nakon što je od korisnika drugog nuklearnog postrojenja preuzeo odgovornost za nuklearni udes prouzrokovani tim nuklearnim materijalom na temelju izričitih uvjeta pisanog ugovora;
  - (ii) u nedostatku takvih izričitih uvjeta, nakon što je preuzeo taj nuklearni materijal; ili
  - (iii) nakon što je preuzeo nuklearni materijal od osobe koja koristi nuklearni reaktor kao izvor energije kojim je opremljeno prijevozno sredstvo bilo za pogon ili za druge svrhe; ali
  - (iv) kada je osoba sa teritorija države koja nije stranka ugovornica uputila nuklearni materijal uz pisani pristanak korisnika, ali tek poslije utovaren na prijevozno sredstvo kojim će biti izvezen sa teritorija te države;

pod uvjetom da se odredba točke (a) ovoga stavka ne primjenjuje kada je nuklearna šteta prouzrokovana nuklearnim udesom koji je nastao u nuklearnom postrojenju u svezi sa nuklearnim materijalom koji je tamo uskladišten u svezi s prijevozom, ukoliko korisnik nekog drugog nuklearnog postrojenja ili neka druga osoba ne snosi isključivu odgovornost na temelju odredbi točki (b) ili (c) ovoga stavka.

2. Država u kojoj se nalazi postrojenje može, sukladno posebno utvrđenim uvjetima u svome zakonodavstvu, predvidjeti da prijevoznik nuklearnog materijala ili osoba koja rukuje radioaktivnim otpadom može, na svoj zahtjev i uz pristanak korisnika u pitanju, stupiti na njegovo mjesto kao korisnik i biti određena ili priznata kao korisnik u odnosu na takav nuklearni materijal ili radioaktivni otpad. U tom slučaju, takav prijevoznik ili takva osoba se u svrhe ove konvencije smatraju korisnikom nuklearnog postrojenja na teritoriju te države.

3. (a) Kada za nuklearnu štetu odgovara više korisnika i kada se ne može sa sigurnošću utvrditi koji dio štete treba pripisati svakome od njih, korisnici će solidarno snositi odgovornost. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koja se stavljuju na raspolaganje po svakom udesu na razliku, ako je ima, između iznosa utvrđenih ovdje i iznosa utvrđenog shodno članku V. stavak 1.
- (b) Kada nuklearni udes nastane za vrijeme prijevoza nuklearnog materijala na istom prijevoznom sredstvu, ili u slučaju uskladištenja u svezi s prijevozom, unutar istog nuklearnog postrojenja, i prouzrokuje nuklearnu štetu za koju odgovara više

korisnika, ukupna zajednička odgovornost ne može biti veća od iznosa koji se primjenjuje na svakoga od njih sukladno članku V.

- (c) Niti u jednom od slučajeva navedenih u točkama (a) i (b) ovoga stavka odgovornost svakog pojedinog korisnika ne može biti veća od iznosa koji se na njega primjenjuje sukladno članku V.
4. Pod uvjetima odredbi stavka 3. ovoga članka, kada više nuklearnih postrojenja istog nuklearnog korisnika sudjeluje u istom nuklearnom udesu, korisnik odgovara za svako od tih nuklearnih postrojenja do visine iznosa koji se na njega primjenjuje sukladno članku V. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti iznos javnih sredstava koje stavlja na raspolaganje kako je predviđeno stavkom 3. točka (a) ovoga članka.
  5. Ukoliko u ovoj konvenciji nije drugačije predviđeno, za nuklearnu štetu ne odgovara nijedna druga osoba osim korisnika. Međutim, ova odredba ne utječe na primjenu međunarodnih konvencija o prijevozu koje su na snazi ili su otvorene za potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje na dan kad se ova konvencija otvoriti za potpisivanje.
  6. Nijedna osoba ne odgovara za gubitak ili štetu koja, shodno članku I. stavak 1. točka (k) ove konvencije nije nuklearna šteta, ali koja je mogla biti određena kao takva sukladno odredbama te točke.
  7. Dopuštena je neposredna tužba protiv osobe koja daje finansijsku garanciju sukladno članku VII. ukoliko je to predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud.

ČLANAK III.

Korisnik koji je odgovoran na temelju ove konvencije dužan je prijevozniku dati potvrdu koju je izdao osiguravatelj ili druga osoba koja pruža finansijsku garanciju, ili koja je izdana u njihovo ime sukladno članku VII. ove konvencije. Međutim, država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje može isključiti ovu obvezu u odnosu na prijevoz koji se u potpunosti odvija na njenom teritoriju. Potvrda treba sadržavati ime i adresu korisnika, iznos, vrstu i trajanje garancije. Osoba koja je izdala potvrdu ili u čije ime je izdana ne može pobijati navode koje ona sadrži. Potvrda, također, treba sadržavati opis nuklearnog materijala na koji se primjenjuje garancija, kao i izjavu nadležnog tijela države u kojoj se nalazi postrojenje o tome da je naznačena osoba korisnik u smislu značenja ove konvencije.

ČLANAK IV.

1. Na temelju ove konvencije korisnik snosi objektivnu odgovornost za nuklearnu štetu.

2. Ako korisnik dokaže da je nuklearna šteta u cjelini ili djelomično prouzrokovana krajnjom nepažnjom osobe koja je pretrpjela štetu ili uslijed toga što je ta osoba poduzela ili propustila poduzeti neku radnju u namjeri da pričini štetu, sud može, ako je to predviđeno zakonima koji se primjenjuju, osloboditi korisnika u cjelini ili djelomično njegove obveze da nadoknadi štetu koju je takva osoba pretrpjela.

3. Korisnik ne snosi odgovornost u smislu ove konvencije ukoliko dokaže da je nuklearna šteta neposredna posljedica oružanog sukoba, neprijateljstava, građanskog rata ili pobune.

4. Kada su nuklearna i nenuklearna šteta prouzrokovane nuklearnim udesom ili nuklearnim udesom zajedno sa jednim ili više drugih događaja, takva druga šteta se, u opsegu u kojem se ne može razumno odvojiti od nuklearne štete, smatra nuklearnom štetom prouzrokovanim tim udesom. Međutim, kada je šteta prouzrokovana zajedno nuklearnim udesom shodno ovoj konvenciji i emisijom ionizirajućeg zračenja koje nije predviđeno ovom konvencijom, nijedna odredba ove konvencije ne ograničava niti na drugi način utječe na odgovornost, ni prema osobi koja je pretrpjela nuklearnu štetu, ni u pogledu regresnih zahtjeva, ni zahtjeva za doprinos osobe koja bi mogla biti smatrana odgovornim u svezi sa takvom emisijom ionizirajućeg zračenja.

5. Korisnik ne snosi odgovornost u sklopu ove konvencije za nuklearnu štetu pričinjenu:

- (a) samom nuklearnom postrojenju ili bilo kojem drugom nuklearnom postrojenju, uključujući nuklearno postrojenje u izgradnji, na prostoru na kojem se to postrojenje nalazi; i
- (b) bilo kojoj imovini koja se nalazi na istom prostoru koji se koristi ili će se koristiti u svezi sa svakim takvim postrojenjem.

6. Naknada za štetu pričinjenu prijevoznom sredstvu na kojem se nalazio dotični nuklearni materijal u trenutku nuklearnog udesa neće utjecati na smanjenje odgovornosti korisnika u pogledu drugih šteta na iznos manji od 150 miliona SDR, ili svaki viši iznos utvrđen zakonodavstvom stranke ugovornice, ili iznos utvrđen shodno članku V. stavak 1. točka (c).

7. Nijedna odredba ove konvencije ne utječe na odgovornost pojedinca za nuklearnu štetu za koju korisnik sukladno stavku 3. ili 5. ovoga članka nije odgovoran na temelju ove konvencije, ukoliko je taj pojedinac prouzrokovao štetu poduzimanjem ili propustom da poduzme neku radnju u namjeri da prouzrokuje štetu.

ČLANAK V.

1. Država u kojoj se nalazi postrojenje može ograničiti odgovornost korisnika za svaki pojedinačni nuklearni udes, bilo:

- (a) na iznos koji nije manji od 300 miliona SDR; ili

- (b) na iznos koji nije manji od 150 miliona SDR pod uvjetom da osim tog iznosa, a do iznosa od najmanje 300 miliona SDR, država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu nuklearne štete; ili
  - (c) na maksimalni rok od 15 godina od dana stupanja ovog protokola na snagu, prijelazni iznos od najmanje 100 miliona SDR u pogledu nuklearnog udesa koji se desi tokom tog razdoblja. Može se utvrditi i iznos niži od 100 miliona SDR pod uvjetom da ta država stavi na raspolaganje javna sredstva za naknadu štete kojima se kompenzira razlika između tog nižeg iznosa i 100 miliona SDR.
2. Bez obzira na stavak 1. ovoga članka, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu narav nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih tvari i vjerovatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos odgovornosti korisnika, pod uvjetom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uvjetom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava raspoloživost javnih sredstava do iznosa utvrđenog sukladno stavku 1.
3. Iznosi koje država u kojoj se nalazi postrojenje utvrdi za odgovornog korisnika shodno stavcima 1. i 2. ovoga članka i članku IV. stavak 6. primjenjuju se uvijek kada dođe do nuklearnog udesa.

ČLANAK V.A

1. Kamate i troškovi koje dodijeli sud u sporovima o naknadi nuklearne štete plaćaju se kao dodatak na iznose na koje se upućuje u članku V.
2. Iznosi koji se navode u članku V. i članku IV. stavak 6. mogu se preračunati u okruglim brojkama u valuti države.

ČLANAK V.B

Svaka stranka ugovornica osigurava da osobe koje snose štetu mogu ostvariti svoja prava na naknadu, a da ne moraju pokretati poseban postupak u vezi podrijetla sredstava osiguranih za takvu naknadu.

ČLANAK V.C

1. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju stranki ugovornici koja nije država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje, javna sredstva koja se zahtijevaju po članku V. stavak 1. točke (b) i (c) i po članku VII. stavak 1., kao i kamate i troškovi koje sud dodijeli, može staviti na raspolaganje prvospmenuta stranka ugovornica. Država u kojoj se nalazi postrojenje nadoknađuje sve takve iznose stranki ugovornici koja ih je platila. Te dvije stranke ugovornice se dogovaraju oko postupka naknade.

2. Ukoliko sudovi koji imaju nadležnost pripadaju stranki ugovornici koja nije država na čijem se teritoriju nalazi postrojenje, stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost poduzima sve neophodne mjere kako bi omogućila državi u kojoj se nalazi postrojenje da intervenira u postupku i da sudjeluje u svakom poravnanju koje se tiče naknade za štete.

ČLANAK V.D

1. Glavni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju saziva sastanak stranaka ugovornica radi izmjene ograničenja odgovornosti na koje se upućuje u članku V. ukoliko jedna trećina stranaka ugovornica izrazi želju u tom smislu.

2. Amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom stranaka ugovornica koje su nazočne i glasuju, pod uvjetom da je u vrijeme glasovanja nazočna najmanje jedna polovica stranaka ugovornica.

3. Kada postupa po prijedlogu da se izmijene ograničenja, sastanak stranaka ugovornica uzima u obzir, između ostalog, rizik od štete koja nastaje uslijed nuklearnog udesa, promjene novčanih vrijednosti i kapacitet tržišta osiguranja.

4. (a) Glavni direktor IAEA obavještava sve stranke ugovornice o svakom amandmanu usvojenom sukladno stavku 2. ovoga članka radi prihvatanja. Amandman se smatra prihvaćenim po isteku roka od 18 mjeseci nakon takvog obavještavanja pod uvjetom da je najmanje jedna trećina stranaka ugovornica u vrijeme usvajanja amandmana od strane sastanka priopćila glavnom direktoru IAEA-e da oni prihvataju amandman. Amandman prihvatan sukladno ovome stavku stupa na snagu 12 mjeseci nakon njegovog prihvatanja za one stranke ugovornice koje su ga prihvatile.

(b) Ako u roku od 18 mjeseci od dana obavijesti o prihvatanju amandman nije prihvatan sukladno točki (a), taj amandman se smatra odbačenim.

5. Za svaku stranku ugovornicu koja prihvati amandman nakon što je prihvacen ali nije stupio na snagu ili nakon što je stupio na snagu shodno stavku 4. ovoga članka, amandman stupa na snagu 12 mjeseci nakon što ga je ta stranka ugovornica prihvatala.

6. Država koja postane stranka ugovornica ove konvencije nakon stupanja na snagu nekog amandmana sukladno stavku 4. ovoga članka, ukoliko ta država ne izrazi drugačiju namjeru:

(a) smatra se za stranku ove konvencije sa tim izmjenama i dopunama; i

(b) smatra se za stranku Konvencije bez izmjena i dopuna u odnosu na svaku stranku ugovornicu koju ne obvezuje taj amandman.

ČLANAK VI.

1. (a) Prava na naknadu po ovoj konvenciji prestaju ako se ne podnese tužba:
  - (i) vezana za smrt ili tjelesnu ozljedu, u roku od trideset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes;
  - (ii) vezana za ostale štete, u roku od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes.
(b) Međutim, ako je shodno zakonodavstvu države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornost korisnika pokrivena osiguranjem ili drugom finansijskom garancijom ili državnim sredstvima za dulje razdoblje, zakonima koje primjenjuje nadležni sud može se predvidjeti da pravo na naknadu od korisnika prestane po isteku tog duljeg roka, ali koji ne može biti dulji od razdoblja za koje je ta odgovornost pokrivena na temelju zakona države u kojoj se nalazi postrojenje.

(c) Tužbe za naknadu štete u pogledu gubitka života i tjelesne ozljede ili, sukladno produženju po točki (b) ovoga stavka u pogledu drugih šteta, koje se podnesu nakon razdoblja od deset godina od dana kada se dogodio nuklearni udes, ni u kom slučaju ne utječu na pravo na naknadu prema ovoj konvenciji bilo koje osobe koja podnese tužbu protiv korisnika prije isteka spomenutog razdoblja.

2. Briše se.

3. Pravo na naknadu po ovoj konvenciji podliježe propisanom roku ili roku zastarijevanja, kako je predviđeno zakonima koje primjenjuje nadležni sud, ukoliko se tužba ne podnese u roku od tri godine, računajući od dana kada je osoba koja je pretrpjela nuklearnu štetu saznala ili je razumno trebala saznati za tu štetu i za korisnika koji je za nju odgovoran, pod uvjetom da rokovi utvrđeni u stavku 1. točke (a) i (b) ovoga članka ne budu prekoračeni.

4. Ukoliko zakonima koje primjenjuje nadležni sud nije drugačije predviđeno, svaka osoba koja tvrdi da je pretrpjela nuklearnu štetu i koja je podnijela tužbu za naknadu u roku koji je primjenjiv sukladno ovome članku, može dopuniti svoj zahtjev uzimanjem u obzir svakog povećanja štete, čak i poslije isteka tog roka, sve do donošenja konačne presude.

5. Kada se mora odrediti nadležnost suda sukladno članku XI. stavak 3. točka (b) i kada je u roku predviđenom u ovome članku podnijet zahtjev bilo kojoj stranki ugovornici ovlaštenoj da o tome odluci, i ukoliko je vrijeme koje je preostalo poslije donošenja takve odluke kraće od šest mjeseci, rok za podnošenje tužbe bit će šest mjeseci, računajući od dana donošenja takve odluke.

ČLANAK VII.

- (a) Korisnik je obvezan održavati osiguranje ili drugu financijsku garanciju za pokriće svoje odgovornosti za nuklearnu štetu u iznosu, vrsti i pod uvjetima koje odredi država u kojoj se nalazi postrojenje. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga financijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uvjetom da te isplate ne pređu eventualnu granicu utvrđenu shodno članku V. Kada odgovornost korisnika nije ograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje može utvrditi ograničenje financijske garancije odgovornog korisnika pod uvjetom da ta granica nije niža od 300 miliona SDR. Država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su utvrđeni protiv korisnika u onoj mjeri u kojoj je financijska garancija nedovoljna za podmirenje takvih zahtjeva, ali pod uvjetom da te isplate ne pređu iznos financijske garancije koji se osigurava shodno ovome stavku.
  - (b) Bez obzira na točku (a) ovoga stavka, kada je odgovornost korisnika neograničena, država u kojoj se nalazi postrojenje, imajući u vidu narav nuklearnog postrojenja ili potrebnih nuklearnih tvari i vjerojatne posljedice udesa koji bi iz njih potekao, može ustanoviti niži iznos financijske garancije korisnika, pod uvjetom da ni u kom slučaju nijedan tako utvrđen iznos ne bude manji od 5 miliona SDR i pod uvjetom da država u kojoj se nalazi postrojenje osigurava isplate po zahtjevima za naknadu nuklearne štete koji su dosuđeni protiv korisnika stavljanjem potrebnih sredstava na raspolaganje u onoj mjeri u kojoj su osiguranje ili druga financijska garancija nedovoljni za podmirenje takvih zahtjeva, a do granice utvrđene sukladno točki (a) ovoga stavka.
- Stranke ugovornice ili pojedine njihove političke jedinice, kao što su države ili republike, nisu obvezne shodno stavku 1. ovoga članka održavati osiguranje ili druge financijske garancije za pokriće svoje odgovornosti kao korisnika.
- Sredstva koja potječu od osiguranja, druge financijske garancije ili koja osigura država u kojoj se nalazi postrojenje, sukladno stavku 1. ovoga članka ili članka V. stavak 1. točke (b) i (c), namijenjena su isključivo za naknadu shodno ovoj konvenciji.
- Osiguravatelj ili drugi financijski jamac ne može obustaviti ili otkazati osiguranje ili drugu financijsku garanciju predviđenu u stavku 1. bez pisanog obavještenja nadležnom tijelu najmanje dva mjeseca unaprijed, ili, ukoliko se takvo osiguranje ili druga financijska garancija odnose na prijevoz nuklearnog materijala, ne može to učiniti u tijeku prijevoza.

ČLANAK VIII.

- Ukoliko odredbama ove konvencije nije drugačije predviđeno, vrsta, oblik i opseg naknade, kao i njena pravična raspodjela, reguliraju se zakonima koje primjenjuje nadležni sud.

2. Shodno primjeni članka VI. stavak 1. točka (c), kada u pogledu zahtjeva koji se podnose protiv korisnika šteta čija se naknada vrši po ovoj konvenciji prelazi, ili je vjerojatno da će prijeći, maksimalni iznos stavljen na raspolaganje sukladno članku V. stavak 1., u raspodjeli naknade, prioritet se daje zahtjevima u pogledu gubitka života ili tjelesne ozljede.

ČLANAK IX.

1. Ukoliko se propisima o državnom ili javnom zdravstvenom osiguranju, socijalnom osiguranju, socijalnoj zaštiti, osiguranju za slučaj nesreće na radu ili profesionalne bolesti predviđa i naknada za nuklearne štete, prava korisnika tih sustava na temelju ove konvencije, kao i prava na regresni zahtjev korisniku predviđena na temelju tih sustava određuju se prema zakonima stranke ugovornice ili prema propisima međuvladine organizacije, koje su ustanovile takve sustave.

2. (a) Ako osoba koja je državljanin stranke ugovornice i koja nije korisnik plati naknadu za nuklearnu štetu sukladno nekoj međunarodnoj konvenciji ili zakonima države koja nije stranka ugovornica ove konvencije, ta osoba, putem subrogacije, stječe prava kojima bi se na temelju ove konvencije koristila obeštećena osoba do visine plaćenog iznosa. Međutim, ne može na taj način stići bilo kakvo pravo u onim slučajevima i u onoj mjeri u kojima korisnik ima protiv te osobe na regresni zahtjev na temelju ove konvencije.

(b) Nijedna odredba ove konvencije ne sprječava korisnika koji je platio naknadu za nuklearnu štetu iz sredstava koja nisu sredstva predviđena u članku VII. stavak 1. ove konvencije, da od osobe koja je pružila finansijsku garanciju sukladno tom stavku ili od države u kojoj se nalazi postrojenje traži iznos do visine iznosa koji je platio, a koji bi obeštećena osoba na taj način dobila na temelju ove konvencije.

ČLANAK X.

Korisnik ima pravo na regresni zahtjev samo:

- (a) ako je to izričito predviđeno u pisanom ugovoru; ili
- (b) ako je nuklearni udes posljedica poduzimanja ili propusta da se poduzme radnja, sa namjerom da se pričini šteta u odnosu na pojedinca koji je poduzeo ili je propustio poduzeti takvu radnju.

Pravo na regresni zahtjev predviđen ovim člankom također se može proširiti da od njega ima koristi država u kojoj se nalazi postrojenje u onoj mjeri u kojoj je osigurala javna sredstva shodno ovoj konvenciji.

ČLANAK XI.

1. Ukoliko u ovom članku nije drugačije predviđeno, za tužbe podnijete na temelju članka II. ove konvencije nadležni su isključivo sudovi stranke ugovornice na čijem teritoriju je došlo do nuklearnog udesa.

1bis. Kada do nuklearnog udesa dođe u području isključive ekonomske zone stranke ugovornice ili, kada takvo područje nije ustanovljeno, u području koje ne prelazi granice isključive ekonomske zone kad bi se ona uspostavila, za tužbe koje se tiču nuklearne štete od tog nuklearnog udesa, za potrebe ove konvencije, nadležni su isključivo sudovi te stranke. Prethodna rečenica se primjenjuje ako je stranka ugovornica obavijestila depozitara o takvom području prije nuklearnog udesa. Ništa u ovom stavku neće se tumačiti kao dozvola vršenja nadležnosti na način koji je u suprotnosti sa međunarodnim pravom mora, uključujući i Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravu mora.

2. Kada do nuklearnog udesa ne dođe na teritoriju bilo koje stranke ugovornice ili na području prijavljenom sukladno stavku 1bis, ili kada se umjesto nuklearnog udesa ne može sa sigurnošću odrediti, za tužbe za nuklearne štete od nuklearnog udesa nadležni su isključivo sudovi države u kojoj se nalazi postrojenje odgovornog korisnika.

3. Ukoliko bi na temelju stavka 1., 1bis ili 2. ovoga članka, bili nadležni sudovi više od jedne stranke ugovornice, nadležni su:

- (a) ako je do nuklearnog udesa došlo djelomično van teritorija bilo koje stranke ugovornice, a djelomično na teritoriju jedne stranke ugovornice, sudovi ove posljednje; i
- (b) u svakom drugom slučaju, sudovi one stranke ugovornice koje su sporazumno odredile stranke ugovornice čiji bi sudovi bili nadležni sukladno stavku 1., 1bis ili 2. ovoga članka.

4. Stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava da samo jedan od njenih sudova ima nadležnost u pogledu bilo kog nuklearnog udesa.

ČLANAK XI.A

Svaka stranka ugovornica čiji sudovi imaju nadležnost osigurava u pogledu tužbi za naknadu nuklearne štete da:

- (a) svaka država može pokrenuti tužbu u ime osoba koje su pretrpjele nuklearne štete, koje su državljeni te države ili na njenom teritoriju imaju boravište ili prebivalište, a koje su na to pristale; i
- (b) svaka osoba može pokrenuti tužbu kako bi provela prava po ovoj konvenciji koja stječe subrogacijom ili prijenosom.

ČLANAK XII.

1. Priznaje se presuda koja više ne podliježe redovitim pravnim lijekovima a koju donese nadležni sud stranke ugovornice, osim:

- (a) kada je presuda dobivena prijevarom;
- (b) kada stranka protiv koje je presuda izrečena nije imala odgovarajuću mogućnost da iznese svoje argumente; ili
- (c) kada je presuda u suprotnosti sa javnim poretkom stranke ugovornice na čijem teritoriju se traži njeno priznanje ili nije sukladna temeljnim načelima pravde.

2. Presuda koja je prznata po stavku 1. ovoga članka i čije je izvršenje zatraženo sukladno formalnostima predviđenim zakonima stranke ugovornice u kojoj je traženo izvršenje, smatra se izvršnom kao da se radi o presudi te stranke ugovornice. Bit spora o kome je donijeta presuda ne može biti predmet novog postupka.

ČLANAK XIII.

1. Ova konvencija i zakonodavstvo države koje se primjenjuje sukladno njenim odredbama primjenjuju se bez diskriminacije u pogledu državljanstva, prebivališta ili boravišta.

2. Bez obzira na stavak 1. ovoga članka, u onoj mjeri u kojoj naknada za nuklearnu štetu prelazi 150 miliona SDR, zakonodavstvo države u kojoj se nalazi postrojenje može odstupiti od odredbi ove konvencije u pogledu nuklearne štete koja se pretrpi na teritoriju ili u pomorskoj zoni utvrđenoj sukladno međunarodnom pravu mora druge države koja, u vrijeme udesa, ima nuklearno postrojenje na takvom teritoriju, ukoliko ona ne nudi recipročne pogodnosti u istom iznosu.

ČLANAK XIV.

Osim u odnosu na mjere izvršenja, pravni imuniteti prema pravilima državnog ili međunarodnog prava neće se primjenjivati u postupcima na temelju ove konvencije pred nadležnim sudovima sukladno članku XI.

ČLANAK XV.

Stranke ugovornice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da naknada za nuklearnu štetu, kao i kamata i troškovi koje je sud u vezi s tim dosudio, zatim premije za osiguranje i reosiguranje, sredstva koja potječu od osiguranja, reosiguranja ili druge financijske garancije, kao i sredstva koja stavi na raspolaganje država u kojoj se nalazi postrojenje, sukladno ovoj konvenciji, budu slobodno konvertirani u valutu stranke na čijem teritoriju je pretrpljena

šteta, stranke ugovornice na čijem teritoriju tužitelj ima prebivalište, a u pogledu premija za osiguranje i reosiguranje i plaćanja, u valute određene u ugovoru o osiguranju ili reosiguranju.

ČLANAK XVI.

Nijedna osoba nema pravo na temelju konvencije tražiti naknadu u opsegu u kojem je dobila naknadu za istu nuklearnu štetu na temelju druge međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti u oblasti nuklearne energije.

ČLANAK XVII.

Ova konvencija ne utječe na primjenu međunarodnih sporazuma ili međunarodnih konvencija o građanskoj odgovornosti u oblasti nuklearne energije, koji su na snazi ili su otvoreni za potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje na dan kad je ova konvencija otvorena za potpisivanje, kada su u pitanju stranke ugovornice tih sporazuma ili konvencija.

ČLANAK XVIII.

Ova konvencija ne utječe na prava i obveze stranke ugovornice po općim pravilima javnog međunarodnog prava.

ČLANAK XIX.

1. Ako stranka ugovornica zaključi sporazum sukladno članku XI. stavak 3. točka (b) ove konvencije, ona bez odlaganja dostavlja primjerak takvog sporazuma glavnom direktoru Međunarodne agencije za atomsku energiju radi obavještavanja i dostavljanja ostalim strankama ugovornicama.

2. Stranke ugovornice dostavljaju glavnom direktoru primjerke svojih zakona i propisa u svezi sa pitanjima kojima se bavi ova konvencija radi obavještavanja i dostavljanja ostalim strankama ugovornicama.

ČLANAK XX.

BRIŠE SE.

ČLANAK XX.A

1. U slučaju spora među strankama ugovornicama u pogledu tumačenja ili primjene ove konvencije, stranke u sporu se konzultiraju u cilju rješavanja spora pregovaranjem ili bilo kojim drugim njima prihvatljivim sredstvima mirnog rješavanja sporova.

2. Ukoliko se spor takve naravi na koji se upućuje u stavku 1. ovoga članka ne može riješiti u roku od šest mjeseci od zahtjeva za konzultacijama sukladno stavku 1. ovoga članka, on se, na

zahtjev bilo koje stranke u takvom sporu, podnosi na arbitražu ili upućuje na Međunarodni sud pravde radi odluke. Kada se spor podnese na arbitražu, ako u roku od šest mjeseci od dana zahtjeva stranke u sporu nisu postigle dogovor o organizaciji arbitraže, stranka može tražiti od predsjedatelja Međunarodnog suda pravde ili glavnog tajnika Ujedinjenih naroda da imenuje jednog ili više arbitara. U slučajevima suprotstavljenih zahtjeva stranaka u sporu, zahtjev glavnom tajniku Ujedinjenih naroda ima prioritet.

3. Kada ratificira, prihvata, odobrava ili pristupa ovoj konvenciji, država može izjaviti da se ne smatra obvezanom bilo jednim ili sa oba postupka rješavanja sporova predviđenih u stavku 2. ovoga članka. Druge stranke ugovornice neće biti obvezane postupkom rješavanja sporova predviđenim stavkom 2. ovoga članka u pogledu stranke ugovornice za koju je takva izjava na snazi.

4. Stranka ugovornica koja je dala izjavu sukladno stavku 3. ovoga članka može je u svakom trenutku povući slanjem obavijesti depozitaru.

ČLANAK XXI.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXII.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXIII.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXIV.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXV.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXVI.

Glavni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju, u ma koje vrijeme prije isteka razdoblja od pet godina od stupanja ove konvencije na snagu, saziva konferenciju radi razmatranja revizije ove konvencije ako jedna trećina stranaka ugovornica izrazi takvu želju.

ČLANAK XXVII.

BRIŠE SE.

ČLANAK XXVIII.

Ovu konvenciju registrira glavni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju sukladno članku 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

ČLANAK XXIX.

BRIŠE SE.